

Lietuvos Respublikos Ministrėi Pirmininkei Ingai Ruginienei 2025 m. gruodžio 5 d.
Lietuvos Respublikos Finansų ministrui Kristupui Vaitiekūnui
Lietuvos Respublikos Socialinės apsaugos ir darbo ministrėi Jūratei Zailskienei
Lietuvos Respublikos Seimo Biudžeto ir finansų komitetui
Lietuvos Respublikos Seimo Socialinių reikalų ir darbo komitetui

PRAŠOME SPRENDIMO PRIEŠ 2025-12-05 VYRIAUSYBĖS POSĖDĮ – KRITIŠKAS NEAPIBRĖŽTUMAS KELIA TIESIOGINĘ GRĖSMĘ TŪKSTANČIŲ ŽMONIŲ DARBO VIETOMS

Lietuvos verslo konfederacija, Lietuvos profesinių sąjungų konfederacija ir Dirbančių neįgaliųjų asociacija (toliau – nevyriausybinių organizacijų), atstovaudamos šalies verslo ir dirbančiųjų bendruomenės interesams, dar kartą kreipiasi dėl susiklosčiusios kritinės situacijos, tiesiogiai lemsiančios vidutinės negalios asmenų tolimesnį užimtumą ir jų galimybes išlikti darbo rinkoje.

TARPINSTITUCINIS DIALOGAS NESUTEIKIA AIŠKUMO – INSTITUCIJOS DALINASI PRIEŠTARINGOMIS ŽINIOMIS

Gruodžio 5 d. Vyriausybės posėdyje bus svarstomas patobulintas 2026–2028 m. valstybės biudžeto projektas. Šis posėdis tiesiogiai nulems, ar nuo 2026 m. bus užtikrintos subsidijos tiems vidutinės negalios žmonėms, kurių subsidijuojamo įdarbinimo sutartys baigiasi šį mėnesį.

Mūsų žiniomis, pastarosiomis savaitėmis intensyviai vyko Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos ir Finansų ministerijos dialogas dėl šio finansavimo poreikio. Tačiau gaunama informacija iš šių institucijų išlieka prieštaringa.

Šis tarpinstitucinis nesutarimas kelia realų pavojų, kad sprendimas dėl subsidijų tęstinumo liks nepriimtas, o tai reikštų, kad nuo naujųjų metų mažiausiai tūkstantis žmonių su negalia iškart neteks darbo.

GALIMOS PASEKMĖS AIŠKIOS IR ĮVARDYTOS PAČIOS VYRIAUSYBĖS DOKUMENTUOSE – MAŽIAUSIAI TŪKSTANTIS ŽMONIŲ ARTIMIAUSIOMIS SAVAITĖMIS NETEKS DARBO

Užimtumo įstatymo pakeitimo projekto Nr. XVP-872 aiškinamajame rašte Socialinės apsaugos ir darbo ministerija pati konstatavo, kad 1,035 asmenų subsidijos turi būti pratęstos dar dvejus metus, kad jie neprarastų darbo nuo 2026 metų pradžios. Tai didelė, bet ypač pažeidžiama grupė – daugiau nei du trečdaliai jų yra vyresni nei 50 metų. Šių žmonių iškritimas iš darbo rinkos būtų ne tik socialiai žalingas, bet ir ekonomiškai nuostolingas valstybei, kuriai tektų finansuoti nedarbą ir socialinę paramą vietoje to, kad būtų išlaikyta jų integracija į darbo rinką.

Subsidijuojamo įdarbinimo priemonė šiuo metu yra vienintelė realiai veikianti ir valstybei atsiperkanti priemonė, padedanti išlaikyti šiuos žmones darbo rinkoje. Jos nutrukimas dėl tarpinstitucinio nesutarimo būtų sunkiai paaiškinamas visuomenei.

PRAŠOME AIŠKAUS IR NEDVIPRASMIŠKO VYRIAUSYBĖS ATSAKymo – PROBLEMOS SPRENDIMO

Atsižvelgdamos į būtinybę sprendimą priimti dar iki rytojaus Vyriausybės posėdžio, organizacijos prašo:

- 1) patvirtinti, kad šios Vyriausybės parengtas Užimtumo įstatymo pakeitimo projektas Nr. XVP-872 ir toliau bus siūlomas Seimui svarstyti ir priimti dar šios Seimo sesijos metu. Tai būtina tam, kad tūkstančiai vidutinės negalios žmonių nebūtų palikti be vienintelės jų užimtumą garantuojančios priemonės; ir
- 2) patvirtinti, jog bent jau 1,035 asmenų, kurių sutartys baigiasi 2025 m., subsidijų tęstinumas bus užtikrintas 2026 m., taip apsaugant jų darbo vietas ir suteikiant aiškumą darbdaviams, planuojantiems veiklą artėjančiais metais.

Tik aiškus ir suderintas Vyriausybės sprendimas gali užkirsti kelią tam, kad 2026 m. pradžioje neįvyktų nuspėjamas, šiuo metu dar visiškai išvengiamas ir socialiai skaudus asmenų su negalia pasitraukimas iš darbo rinkos. Toks sprendimas yra būtinas ne tik socialiniu, bet ir ekonominiu, regioninės plėtros ir darbo rinkos tvarumo požiūriu.

Lietuvos verslo konfederacija, Lietuvos profesinių sąjungų konfederacija ir Dirbančių neįgaliųjų asociacija yra pasirengusios nedelsiant pateikti papildomą informaciją ir dalyvauti konstruktyviame dialoge, kad būtų priimtas atsakingas sprendimas, išsaugantis asmenų su negalia darbo vietas.

Dėkojame už bendradarbiavimą.

Lietuvos verslo konfederacijos generalinė direktorė Ineta Rizgelė

Lietuvos profesinių sąjungų konfederacijos l.e.p. pirmininkė Dalia Jakutavičė

Dirbančių neįgaliųjų asociacijos prezidentė Simona Kunigonytė